

VERKSAMHETSPLAN 2023

Vård- och omsorgsnämnden

VOO 2023/0062

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Kommunens styrmodell	4
Kommunens vision och förhållningssätt	6
Basuppdrag	7
Förutsättningar och utvecklingsbehov	9
Kommunfullmäktiges mål	12
Mål 1: En tillitsbaserad styrning och ledning	12
Mål 2: Sveriges tryggaste kommun	12
Mål 3: Fler Lundabor i arbete	14
Mål 4: Klimatneutralitet 2030	15
Nämndens övriga utvecklingsmål	17
Samarbetet med civilsamhället ska utvecklas	17
En modern och attraktiv arbetsgivare	17
Indikatorer	18
Insatser som bidrar till målen	18
Uppdrag	19
Särskilda uppdrag från ekonomi- och verksamhetsplan	19
Uppdrag från styrande dokument	19
Kvalitetsarbete	28
Verksamhetsmål och följande indikatorer	28
Internbudget	29
Budget	29
Driftbudget	29
Investeringar	36
Investeringsbudget	36

Sammanfattning

Verksamhetsplan med internbudget 2023 omfattar vård- och omsorgsnämndens internbudget, utvecklingsmål och verksamhetsmål samt indikatorer för måluppföljning och övergripande insatser som ska leda mot målen. Kommunfullmäktiges målområden är vägledande och utvecklingsmål, indikatorer och insatser är kopplade till dessa områden.

Verksamheten och de individuella insatserna ska vara av god kvalitet och verksamhetsplanen innehåller också mål och indikatorer för att följa verksamhetens kvalitet och det pågår ett brett och omfattande utvecklingsarbete. Utifrån mål och uppdrag i planen planerar verksamheter och enheter för sina aktiviteter.

Verksamheten bedrivs i både intern och extern regi och verksamhetsplanen omfattar även dessa utförare i relevanta delar utifrån uppdrag och avtal.

För att långsiktigt säkerställa nämndens uppdrag krävs mod, nytänk och medvetna strategier. Nämnden har fattat långsiktiga beslut om sex strategiskt prioriterade områden. I årets verksamhetsplan finns ett nytt strategiskt område, *Nära vård*, utifrån den överenskommelse om en aktivitets- och tidsplan som tecknats mellan Skånes kommuner och Region Skåne inom ramen för Vårdsamverkan Skåne 2022 - 2025.

De prioriterade strategiska områdena är;

- Förebyggande insatser
- Rehabilitering/Habilitering
- Välfärdsteknik
- Samarbete civilsamhället
- Alternativa boendeformer
- Modern och attraktiv arbetsgivare
- Nära vård (*Ny 2023*)

Vård och omsorgsnämndens verksamhetsplan och internbudget baseras på kommunfullmäktiges beslut i december 2022 om ekonomi- och verksamhetsplan för 2023–2025 med budget för 2023. Den tilldelade ramen är 2 421 301 tkr vilket är 5,4 % högre än 2022. Med anledning av att arbetsgivaravgifterna höjs från 1 januari kommer nämnden att erhålla ett tilläggsanslag på 8 058 tkr. Total ram blir då 2 429 359 tkr.

I nämndens ram för 2023 ingår en nedjustering med 50 000 tkr för tidigare överskott.

De ekonomiska förutsättningarna inför 2023 bedöms vara mer osäkra än de senaste åren bland annat på grund av hög inflation hösten 2022 som kan fortsätta 2023 samt att löneöversynen 2023 saknar fastställda uppräknings.

Det finns en osäkerhet kring planerad nybyggnation av grupp- och servicebostäder samt särskilda boende. Detta med anledning av att byggbranschen kan ha svårt att få anbud inom de kostnadsramar som lagts för 2023–2025.

I december beslutades om statsbidrag till äldreomsorgen, men de ekonomiska konsekvenserna är osäkra på kommunnivå. Nämnden har sedan tidigare en plan för användning av statsbidragen med huvudsaklig inriktning att arbeta proaktivt för att klara framtida utmaningar.

Kommunfullmäktige har tilldelat vård- och omsorgsnämnden en investeringsram för 2023 med 13 800 tkr.

Kommunens styrmodell

Lunds styrmodell kan liknas vid ett hus – med tak, ovanvåning, stomme och grund. Alla delar hänger samman och behövs för att få en fungerande styrning.

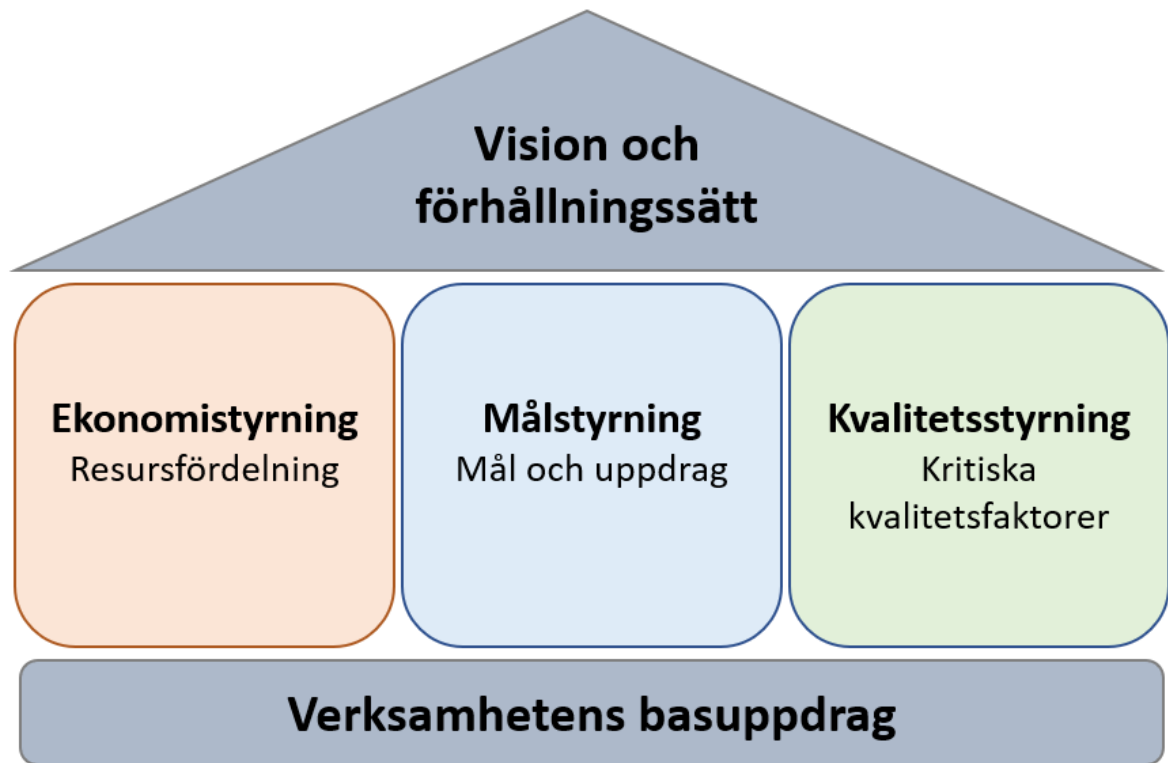
Vår *vision* är att Lund skapar framtiden med kunskap, innovation och öppenhet. I Lund visar den politiska ledningen hur de vill utveckla kommunen genom att sätta mål som ska ta kommunen i riktningen mot visionen.

Ekonomistyrningen utgörs av ramar och en resursfördelningsmodell där kommunens finansiella mål formuleras. Det är kommunfullmäktige som fattar beslut om hur resurserna ska fördelas inom kommunen. Resursfördelningsmodellen är en princip för hur förvaltningarnas budgetar ska räknas upp utifrån volymförändringar. Genom budgeten omsätts de politiska prioriteringarna till ramar för de olika nämndernas verksamhet. I verksamhetsplaner och internbudgetar anger nämnderna hur de ska fullgöra sin verksamhet och uppfylla målen under det kommande året. Nämnderna har ett ansvar att hantera förändringar inom ram.

Målstyrningen beskriver kommunens målhierarki, det vill säga på vilken nivå i organisationen som olika typer av mål fastställs. I Lund använder vi en horisontell styrning där varje nivå i organisationen skapar sina egna mål utifrån den inriktning som satts av nivån ”ovanför”. Kommunfullmäktige fastställer ekonomi- och verksamhetsplan med mål. De fastställer också kommunövergripande program och planer som innehåller mål som nämnderna ska arbeta med. Fullmäktige har även möjlighet att ge särskilda uppdrag direkt till en nämnd eller styrelse. Nämnder och styrelser beslutar om sina utvecklingsmål i sina verksamhetsplaner och definierar själva vilka områden de vill prioritera för utveckling. Nämnderna ska förhålla sig till de gemensamma målen från kommunfullmäktige och besluta om utvecklingsmål som ska bidra till den gemensamma utvecklingen.

Kvalitetsstyrningen utgår från krav enligt speciallagstiftning samt från den självklara utgångspunkten att sätta de som kommunen är till för i centrum. Inom kvalitetsstyrningen väljs faktorer ut som är kritiska för att verksamheten ska kunna leverera en god kvalitet. Dessa mäts sedan genom indikatorer som följs upp, analyseras, utvärderas och sedan används för att styra verksamheterna mot en god kvalitet.

Det som i Lunds kommuns styrmodell beskrivs som *Verksamhetens basuppdrag* består av nämndens uppdrag enligt det av kommunfullmäktige beslutade reglementet och av de lagar och förordningar som styr nämnden. Kommunens reglementen styr det politiska ansvaret. De innehåller både gemensamma bestämmelser som gäller för samtliga styrelser och nämnder samt beskriver vilket specifikt ansvar varje enskild styrelse/nämnd har.

Kommunens vision och förhållningsätt

Lunds vision

Lund skapar framtiden – med kunskap, innovation och öppenhet

I Lund har kunskap förändrat världen i mer än 1000 år. Nytänkande och problemlösande ligger i vår natur. Vi hämtar kraft i historien för att tillsammans med andra skapa framtiden.

Lund är en plats där du kan vara dig själv, där du vill bo, utvecklas och bidra till framtiden. Här finns en unik kunskapskultur där olikheter berikar. Vi vågar tänka stort och visa handlingskraft. Genom öppenhet och tillit till varandra låter vi idéerna växa till hållbara lösningar på dagens och morgondagens utmaningar.

Tillsammans kan vi mötas, skratta och lösa världsproblem. Genom att visa vägen och inspirera andra visar vi att Lund är ett levande och ledande kunskapscentrum som gör skillnad. Då, nu och i framtiden. Här och i världen.

Lunds förhållningsätt

Lyssna

Vi lyssnar och tar till oss kunskap som finns i Lund och i världen utanför. Öppenheten gör att vi får nya perspektiv, odlar innovationer, idéer och en stark demokrati.

Lära

Vi lär genom att lyssna, men också genom att vara nyfikna och skapa. Vårt lärande driver utvecklingen och i en värld som är i ständig förändring bjuder vi in, testar nya tankar och lösningar och följer goda exempel.

Leda

Vi leder och vi visar mod och handlingskraft; vi genomför förändringar och tar initiativ. Vi verkar tillsammans med andra och drar nytta av varandras kompetenser, erfarenheter och våra olika uppdrag och roller. Tillsammans åstadkommer vi mer.

Basuppdrag

Vård- och omsorgsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter avseende äldre personer, personer med funktionsnedsättning och personer i behov av hälso- och sjukvård i hemmet. Uppdraget framgår av *Reglemente för Vård- och omsorgsnämnden*.

Nämnden ansvarar för boende, service och insatser i enlighet med socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt insatser utifrån socialförsäkringsbalken gällande assistansersättning.

Ansvarsområdet omfattar korttidstillsyn för skolungdom över 12 år enligt LSS till vissa funktionshindrade samt viss rehabilitering/habilitering och hjälpmedel utifrån överenskommelse med Region Skåne.

Uppdraget omfattar också att lämna information och stöd till personer som vårdar eller stödjer närstående som är långvarigt sjuka eller är äldre och/eller har funktionsnedsättning.

Uppdraget innebär stöd, service och omvårdnad dygnet runt årets alla dagar.

Det finns ett ansvar utifrån reglementet för att anordna förebyggande verksamhet och att bedriva lunchrestauranger som subventionerar lunch för invånare över 65 år.

Nämnden ansvarar även för bostadsanpassningsbidrag samt vissa andra bidrag och subventioner inom ansvarsområdet. Ansvaret omfattar också att utarbeta förslag till planer/handlingsplaner och för att utarbeta förslag till taxor inom nämndens ansvarsområde.

Till stora delar styrs basuppdraget av lagar och regleringar vilket har stor påverkan vid förändringar.

VERKSAMHETENS OMFATTNING

Verksamhetstal per oktober 2020 och 2021	2020	2021	2022	+/-
Hemvården				
Antal personer med beviljad hemtjänst - total avser alla typer av insats	2 867	2 909	2 951	42
Antal beslutade hemtjänsttimmar	75 525	76 595	80 515	3 920
Antal hemsjukvårdsinsatser	92 876	92 125	101 163	9 038
Särskilt boenden, antal lägenheter i budgeten (exkl. korttidslägenheter och växelvårdsplatser)				
Antal lägenheter i särskilt boende	753	755	751	-4
varav - intern regi i 14 boenden för äldre	579	581	578	-3
varav - extern regi i 4 boenden för äldre	174	174	173	-1
Antal personer i enskilt vårdhem i annan kommun	2	2	2	0
Verksamhetstal per oktober 2020 och 2021	2020	2021	2022	+/-
Antal personer som bor i bostad med särskild service, LSS 9:8 och 9:9	348	350	364	14

Verksamhetstal per oktober 2020 och 2021	2020	2021	2022	+/-
Antal personer med beslut om daglig verksamhet	428	451	463	12
Antal personer med beslut om personlig assistans enligt LSS och SFB	215	207	199	-8

Under 2023 tillkommer;

- Nytt äldreboende i Stångby med 50 lägenheter,
- Nibblegården korttidsenhet öppnar i september med 28 lägenheter,
- Höjeågården att omvandlas till äldreboende med 30 lägenheter,
- Boende LSS, en gruppboende med 6 lägenheter samt 10 servicelägenheter.

Förutsättningar och utvecklingsbehov

Nämnden har goda förutsättningar att fullfölja och utveckla sitt uppdrag. Det finns en kompetent organisation med förmåga och verktyg för styrning och ledning.

Ekonomiska resurser fördelas till nämnden utifrån en ersättningsmodell som till viss del påverkas av befolkningsprognosen och befolkningsutvecklingen. De ekonomiska förutsättningarna påverkas också av beslut om statsbidrag som kan vara svåra att förutse men, ofta påverkar verksamheten mer kortsiktigt. Även under 2023 kommer flera statsbidrag att riktas mot äldreomsorgen som exempelvis *Äldreomsorgslyftet* och satsningar för att motverka ensamheten samt höjd habiliteringsersättning inom LSS.

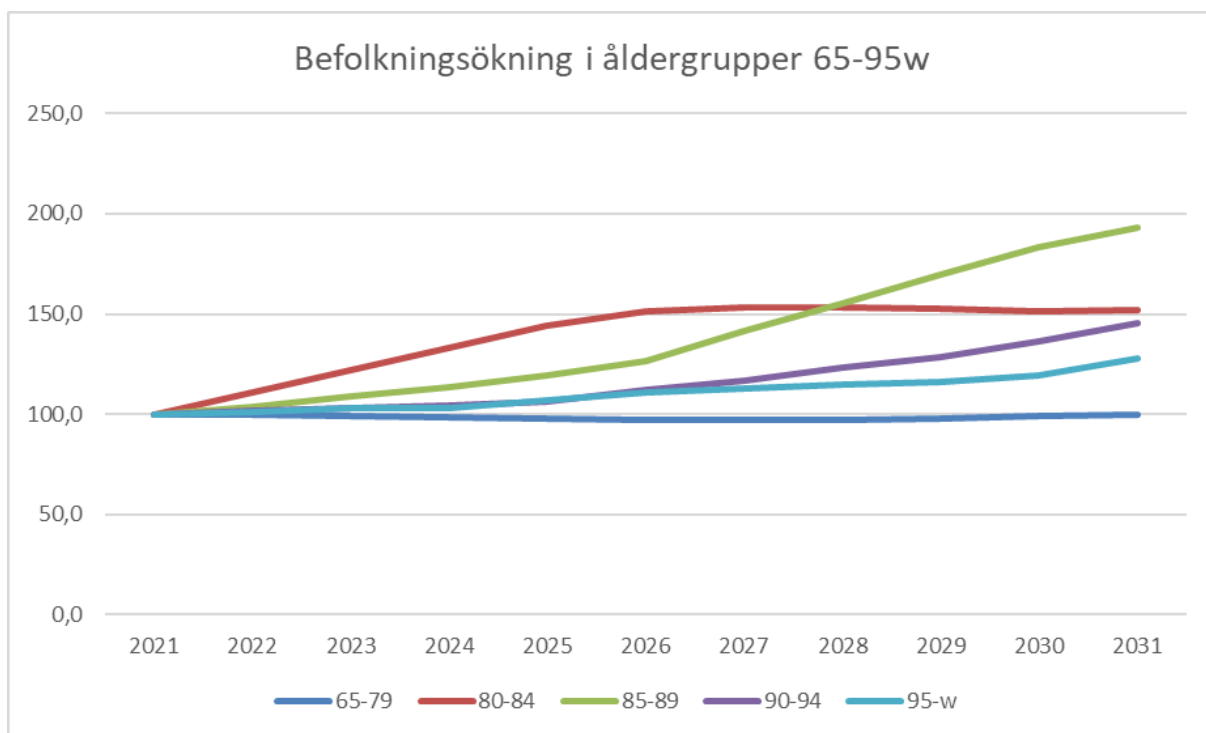
Verksamheten som pågår dygnet runt och årets alla dagar är väl utvecklad och generellt sett är brukarna sammanantaget nöjda med de insatser som erbjuds.

Verksamhet bedrivs i både intern och extern regi inom hemvård, daglig verksamhet, särskilt boende för äldre, serviceboende LSS och personlig assistans. Det finns ett brett utbud av inriktning och utförare inom vissa områden.

Det finns också stora utmaningar i uppdragen utifrån att kunna bibehålla eller öka kvalitet, verksamhetsutveckling och samtidig kontrollerad kostnadsutveckling.

Några särskilda utmaningar att hantera i EVP 2024–2026 och på längre sikt är;

Befolkningsökningen

(Kommentar till tabellen - Prognosens index 2021=100)

Tabellen visar en positiv utvecklingskurva för grupperna 80 år och äldre. Hälsotrender som bättre folkhälsa, högre utbildningsnivå, bättre arbetsvillkor och framgångsrik medicinsk forskning påverkar utvecklingen mot att fler blir äldre.

Den omfattande demografiska utmaningen visar på stora öknings i åldersgrupperna 85 år och äldre inom vilka det största omsorgsbehovet finns. Det förebyggande arbetet måste stärkas för att ge kommuninvånarna fler friska år med aktivitet, trygghet och bibehållen hälsa och självständighet för att fördröja behovet av vård- och omsorgsinsatser. Digitala verktyg och smarta arbetssätt ska ge stöd i utvecklingen.

Hårdare konkurrens om kompetensen. Omvärldsspaningen visar en alltmer akut svårighet att rekrytera medarbetare med formell och reel kompetens i den omfattning som behövs. En framgångsrik kompetensförsörjning krävs för att bibehålla eller öka välfärdstjänsterna till dem som behöver insatser med samma eller bättre kvalitet.

De ovanstående två utmaningarna med befolkningsutvecklingen och konkurrensen om arbetskraften bildar tillsammans en särskilt utmanande multiplikator då det tidsmässigt sammanfaller och leder till en dubbel påfrestning inom verksamhetsområdet.

Nettokostnadsavvikelser, det vill säga att kostnaderna inom vissa områden är högre än jämförbara kommuner. De nettokostnadsavvikelser som syns i nationell statistik inom vissa områden har analyserats och analysarbete pågår kontinuerligt i organisationen liksom fortsatta anpassningar av kostnadsbilden. Uppdraget är en effektiv organisation som ger mesta möjliga värde till minsta möjliga kostnad utifrån den ambition och omfattning av uppdraget som politiken har beslutat i Lund.

Omvärldsanalyser visar på en osäker omvärld som bidrar till högre kostnader, en ökad hotbild, mer komplexa samhällsproblem och behov liksom stigande förväntningar och krav på välfärden. En kontinuerlig omvärldsanalys och ett långsiktigt arbete krävs för att möta utmaningarna.

Ny Äldreomsorgslag med krav på stärkt medicinsk kompetens i kommuner och förslag till en nationell ordning för kvalitetsutveckling (SOU 2022:41) kan komma att beslutas med start 1 januari 2024. Under 2023 påbörjas planering och förberedelser. I förslaget som varit ute på remiss finns utmanande delar som detaljerade krav på fler sjuksköterskor, bemanningskrav, fast omsorgskontakt inom särskilt boende som ska vara undersköterska och en nationell ordning för kvalitetsutveckling. Förslaget innehåller också utökade krav på den individuella planeringen och samverkan mellan kommuner och regioner. Det är svårt att förutse vilka krav som slutligen kan komma att ställas på kommunen och vad dessa kan innebära.

Statligt helhetsansvar för personlig assistans inom ramen för LSS finns med som ett delförslag som ska övervägas gällande socialtjänsten i regeringsförklaringen.

Nära vård - Utifrån överenskommelsen mellan Skånes kommuner och Region Skåne inom ramen för *Vårdsamverkan Skåne 2022 – 2025* har det tecknats en aktivitets- och tidsplan med bland annat fokus på det *Personcentrerade arbetet* (Möt personen där den är), *Förebyggande och hälsofrämjande insatser*, *Rehabilitering*, *Kompetenssamverkan* och *Gemensamma digitala lösningar*. Omställningen syftar till att vården i högre grad organiseras och bedrivs med utgångspunkt från patientens behov och förutsättningar. Det krävs en gemensam verksamhetsutveckling med målet att tillsammans driva och utveckla Nära vård i framtidens äldreomsorg, en kvalitativ och tillgänglig omsorg med individens förutsättningar och behov i fokus. Särskilda resurser riktas i organisationen för det gemensamma utvecklingsarbetet.

Strategiskt prioriterade områden har fastställts och det pågår utvecklingsarbete inom dessa för att säkerställa verksamheten inför de framtida utmaningarna och kunna möta kommuninnevånarnas behov;

- Förebyggande insatser
- Rehabilitering/Habilitering
- Välfärdsteknik
- Samarbete civilsamhället
- Alternativa boendeformer
- Modern och attraktiv arbetsgivare
- Nära vård (Nytt 2023)

Utvecklingsarbetet inom de strategiskt prioriterade områdena måste fortlöpa, det krävs effektiva arbetssätt och en framgångsrik implementering. Sveriges kommuner och regioners (SKR) rapport – *Leva livet ut! -Hälsa, vård och omsorg till äldre*, som publicerades hösten 2022 ger stöd till nämndens satsning på de strategiskt prioriterade områdena.

Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktige fattar genom antagandet av ekonomi- och verksamhetsplan (EVP) beslut om mål som ska sätta en riktning för och genomsyra alla kommunens och de kommunala bolagens verksamheter. I EVP 2023-2025 beslutades om följande fyra mål:

1. En tillitsbaserad styrning och ledning
2. Sveriges tryggaste kommun
3. Fler Lundabor i arbete
4. Klimatneutralitet 2030

Utifrån de kommunfullmäktigemål som definieras i EVP 2023-2025 har nämnder och verksamheter fattat beslut om egna utvecklings- eller verksamhetsmål samt egna aktiviteter för att bidra till gällande mål.

Mål 1: En tillitsbaserad styrning och ledning

Lund ska inta en nationellt ledande position vad gäller tillitsbaserad styrning. Beslutsfattandet ska ske på rätt nivå och präglas av förankring, evidens och "best practice".

Vård- och omsorgsnämndens arbete för en tillitsbaserad styrning och ledning

Det finns inom organisationens olika områden ett pågående arbete utifrån en tillitsbaserad styrning och ledning i olika omfattning. Kommunfullmäktiges mål förutsätts innebära ett kommunövergripande samlat grepp om Lunds gemensamma arbete.

Insatser som bidrar till målområdet

Förvaltningens arbete med att utveckla den tillitsbaserade styrningen och ledningen ska under året planeras och anpassas utifrån kommunövergripande anvisningar och insatser samt organisationens varierande förutsättningar och behov. Utvecklingsarbetet har ett långsiktigt perspektiv.

Mål 2: Sveriges tryggaste kommun

Lunds kommun ska fortsatt vara i topp när tryggheten i Sveriges kommuner rankas. Därför behöver åtgärder för att stärka den upplevda tryggheten, att arbeta målinriktat med tidiga, förebyggande insatser och att förhindra och förebygga brott genomföras.

Vård- och omsorgsnämndens arbete för Sveriges tryggaste kommun

Kommunen ska i samverkan med andra aktörer som exempelvis Region Skåne både utifrån nämndens basuppdrag att bedriva vård- och omsorg fokuseras arbetet på individens behov och upplevelse av trygghet genom de individuella målen, de individuellt utformade insatserna och en trygg och säker verksamhet.

Nämndens utvecklingsmål för att bidra till Sveriges tryggaste kommun

Det förebyggande och rehabiliterande/habiliterande arbetet ska utvecklas med inriktning mot ökad självständighet och fördröja behovet av vård- och omsorgsinsatser.

Förebyggande insatser och Rehabilitering/Habilitering är några av de strategiska utvecklingsområden som är viktiga för att säkra en god livskvalitet och fördröja behovet av vård- och omsorgsinsatser.

Brukarens/patientens behov och förutsättningar ska stå i fokus och de individuella resurserna ska tas tillvara och utvecklas för att möjliggöra eller öka individens trygghet och självständighet.

Samverkan med Region Skåne ska stärkas inom området och inom ramen för Nära vård.

De digitala insatser som erbjuds ska bibehålla eller öka brukarens upplevda trygghet och självständighet.

Välfärdsteknik, digitala tjänster och smarta arbetssätt är strategiskt viktigt för att säkra utvecklingen av god kvalitet och höja effektiviteten i den framtida vården och omsorgen. Kvalitet och mervärde utifrån ett brukar- och medborgarperspektiv ska stå i fokus.

De insatser som erbjuds genom digital teknik ska främst möjliggöra ökad frihet, trygghet, självständighet och delaktighet för brukaren. Införande av digital teknik nyttorealiseras och förvaltningen har tagit fram en Digital roadmap med handlingsplan för välfärdsteknologi.

Indikatorer

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023
Det förebyggande och rehabiliterande/habiliterande arbetet ska utvecklas med inriktning mot ökad självständighet och fördröja behovet av vård- och omsorgsinsatser.	Beställning av insats ska innehålla ett rehabiliterande/habiliterande perspektiv (stödande, tränande).				80 %
	Genomförandeplaner ska innehålla ett rehabiliterande/habiliterande perspektiv.			79%	80%
De digitala insatser som erbjuds ska bibehålla eller öka brukarens upplevda trygghet och självständighet.	Brukare med en digital insats upplever att insatsen bibehåller eller ökar tryggheten.			90 %	95 %
	Brukare med en digital insats upplever att insatsen bibehåller eller ökar självständigheten.			76,5 %	80 %

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023
	Digital teknik ska minska behovet av personal med minst 45 000 timmar.				45 000

En digital insats kan exempelvis vara hjälpmedel för det dagliga livet som innehåller digital teknik, digitala och mobila trygghetslarm, tillsyn via kamera, sensorer för påminnelser, robotar och planeringsverktyg för att öka brukarnas självständighet och läkemedelsautomater.

Insatser som bidrar till målområdet

Det förebyggande arbetet i form av öppen verksamhet ska fortsätta utvecklas och exempelvis Träffpunktsverksamheten och trygghetsskapande insatser ska prioriteras.

Trygghets- och säkerhetsförebyggande insatser prioriteras och utvecklas vidare. Vålfärdsbrott ska förebyggas genom samverkan i säkerhetsförebyggande frågor både kommunövergripande och med andra myndigheter. Att trygga brukarna är prioriterat i kontakten med verksamheten genom bland annat fortsatt säker lås- och nyckelhantering, digitala medicinskåp samt att utdrag ur belastningsregistret begärs vid nyanställning.

Arbetsmetoder enligt de nationella kvalitetsregistren Senior Alert och BPSD ska fortsätta att implementeras och användas i det förebyggande arbetet i det brukar-/patientnära arbetet.

Digitala insatser - Arbetet med vidareutveckling av välfärdsteknik, digitala tjänster och trygghetsskapande teknik ska fortsätta med en framgångsrik implementering av välfärdsteknik och smarta arbetsätt. Digitala insatser har fokus på brukarens/patientens behov, trygghet och självständighet. Digital teknik kan också ha ett bredare organisatoriskt perspektiv. En digital utförare utvecklas.

Aktivitetsplan för Nära vård ska utarbetas utifrån den överenskommelse om en aktivitets- och tidsplan som tecknats mellan Skånes kommuner och Region Skåne inom ramen för Vårdsamverkan Skåne 2022 - 2025.

Mål 3: Fler Lundabor i arbete

Varje Lundabo ska få känna gemenskap med andra, ta eget ansvar och uppleva självständighet. Ett arbete eller annan meningsfull sysselsättning är av största vikt för varje människa. Lunds kommun ska därför ha höga ambitioner och utveckla den samlade arbetsmarknads- och näringslivspolitik. Detta arbete ska ske i nära samverkan med lokala aktörer.

Vård- och omsorgsnämndens arbete för fler Lundabor i arbete

Utvecklingen av teknik, nya arbetsätt, personalresurser och ekonomiska förutsättningar behöver följas, planer utformas och aktiviteter genomföras för att säkra att det finns tillgång till rätt kompetens. Det behövs både lång- och kortsiktig kunskap om vilken kompetens som är relevant och ett aktivt arbete för att möta de behov som finns.

Det behövs utveckling och i vissa fall omvärdering av vilken kompetens som utför vilka uppgifter då tillgången på vissa kompetenser är begränsade.

Det finns en stor utmaning och potential i den internationalisering som verksamheten står inför. Arbetet med att tillvarata och utveckla kompetenser kräver bland annat utbildningsinsatser men, kan vara en del av lösningen på den stora kompetensförsörjningsutmaningen. Internationalisering kräver insatser såsom språkutbildning och validering.

För uppdraget krävs både fler Lundabor i arbete och en inpendling av medarbetare.

Insatser som bidrar till målområdet

Under år 2023 ska nämndens arbete främst rikta in sig på;

Att fortsätta utveckla och implementera kompetenstrappan samt utveckla servicetjänster i samarbete med arbetsmarknads- och socialförvaltningen, serviceförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Servicetjänster kan bland annat innebära städning, tvätt, matlagning, hjälpmedelshantering.

Kompetenstrappan är en del i ett FINSAM projekt som riktar sin mot personer som står utanför arbetsmarknaden och omfattar kompetensinventering och kompetensutveckling för att möjliggöra en anställningsbarhet inom vård och omsorg.

Mål 4: Klimatneutralitet 2030

Lund ska vara Sveriges ledande kommun i omställningen för klimatneutralitet och en internationell förebild. De ambitiöst satta målen ska nås genom en handlingskraftig klimatpolitik och samarbete med näringsliv, akademi och idéburen sektor. För lundaborna ska det vara lätt att göra rätt vad gäller att ta ansvar för klimat och miljö.

Vård- och omsorgsnämndens arbete för klimatneutralitet 2030

Klimatförändringarna är en av vår tids största utmaningar. Därför behöver vi inom vård- och omsorgsförvaltningen samarbeta över förvaltnings- och organisationsgränser för att begränsa klimatpåverkan för en långsiktigt hållbar utveckling.

Policy för hållbar utveckling, som antogs av kommunfullmäktige i augusti 2020, anger hur Lunds kommun förhåller sig till de globala målen Agenda 2030. Policyn blir verklighet genom bland annat Program för ekologisk hållbar utveckling 2021-2030 (LundaEko).

LundaEko syftar till att skapa ett resurseffektivt samhälle där ekosystemen och dess funktioner långsiktigt bibehålls och planetens gränser inte överskrids.

Vård- och omsorgsnämndens miljöarbete bedrivs i enlighet med kommunens krav på miljöledningssystem, där det bland annat framgår att verksamhetens betydande miljöaspekter ska utses.

Vård- och omsorgsförvaltningen kan bidra med att minska klimatavtrycket genom att minimera verksamhetsavfallet, minska livsmedelskonsumtionens klimatpåverkan samt minimera antalet transporter som behöver ske med fossila bränslen.

Insatser som bidrar till målområdet

Under år 2023 ska nämndens arbete främst rikta in sig på;

- att samtliga livsmedel ska ha minsta möjliga klimat- och miljöpåverkan och att mängden matsvinn ska årligen minska (delmål 1.4 LundaEko) genom att fortsätta det pågående arbetet för minskat matsvinn och implementera den kommunövergripande Mat- och måltidsplanen,
- att mängden verksamhetsavfall ska minska markant (delmål 1.7 LundaEko) genom att vi kartlägger avfall från plast och inleder samarbete med Lunds Renhållningsverk (LRV) och SYSAV för att utveckla möjligheten att återvinna textil samt
- att utsläpp av växthusgaser ska minska (delmål 1.3 LundaEko) genom att vi analyserar vår fordonsanvändning.

Nämndens övriga utvecklingsmål

Samarbetet med civilsamhället ska utvecklas

Policy för hållbar utveckling, som antogs av kommunfullmäktige i augusti 2020, anger hur Lunds kommun förhåller sig till de globala målen Agenda 2030. Policyn blir verklighet genom bland annat Program för social hållbarhet 2020-2030.

I Program för social hållbarhet finns det mål och delmål inom sex prioriterade områden som Demokrati, Utbildning och lärande, Levnadsvanor, Arbete och sysselsättning, Boende och närmiljö samt Jämställdhet. Programmet ska skapa jämlika livsvillkor och förverkliga mänskliga rättigheter för alla som bor och verkar i Lund.

Vård- och omsorgsnämndens basuppdrag ligger inom det sociala området.

Genom att bjuda in till en ökad samverkan med civilsamhället skapas möjlighet till utbyte av erfarenheter, kunskaper och engagemang från enskilda som kan leda till kvalitetsvinster och ömsesidiga hälsovinster som gör skillnad.

Civilsamhället omfattar exempelvis föreningar, organisationer, trossamfund och nätverk. Ett exempel är Frivilligkraft som är en förmedling för stödsökande och volontärer som samordnas av Lunds kommun.

Insatser för att främja fysisk och psykisk hälsa och motverka ofrivillig ensamhet genom fysiska och sociala aktiviteter prioriteras. Insatser och aktiviteter ska med fördel planeras generationsöverskridande.

En modern och attraktiv arbetsgivare

Ökande konkurrens om kompetens och en hög personalomsättning ställer krav på långsiktigt, hållbart och målmedvetet HR-strategiskt arbete.

Framgångsfaktorn inom HR-området för att förvaltningen ska kunna genomföra sitt uppdrag och uppnå verksamhetsmålen är att vara en modern och attraktiv arbetsgivare.

Det strategiska arbetet utgår från ARUBA-modellen (attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla). Arbetet dockas samman med förvaltningens verksamhetsutveckling samt Lunds kommuns arbetsgivarpolicy och arbetsmiljöpolicy. Det aktiva, verksamhetsnära och löpande HR-arbetet samt arbetet inom ramen för fokusområdena präglas av Lunds vision, förhållningssätt och mål.

Indikatorer

I tabellen nedan visas de av nämndens utvecklingsmål som inte relaterar till något av kommunfullmäktiges mål. Här visas även ett urval av de indikatorer som förvaltningen avser använda vid analys av måluppfyllelse.

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023
Samarbetet med civilsamhället ska utvecklas	Antalet aktiviteter i verksamheterna som genomförs med stöd av civilsamhället (bokade via plattformen Frivilligkraft) ska öka med 100 %			32	64
	Antalet volontärer inom Frivilligkraft ska öka med 100%			100	200
En modern och attraktiv arbetsgivare	Den totala sjukfrånvaron ska inte överstiga 8,2 procent.	10,4 %	9 %		8,2 %
	Hållbart medarbetarengagemang (HME) totalt index ska vara minst 78	75,01	74,35	75,94	78

Insatser som bidrar till målen

Social hållbarhet

Områden från program för social hållbarhet, som vård- och omsorgsnämndens arbete främst kommer att rikta in sig på år 2023 är:

- att främja både fysisk och psykisk hälsa är fysiska och sociala aktiviteter samt att motverka ofrivillig ensamhet (delmål 3.5 Program för social hållbarhet),
- att öka antalet samverkansinitiativ med idéburen sektor (delmål 1.1 Program för social hållbarhet) samt
- att satsa på att bygga rätt från början för att skapa arenor och underlätta kvarboende i livets alla skeden (delmål 5.3 Program för social hållbarhet).

En modern och attraktiv arbetsgivare

Områdena som vård- och omsorgsnämndens arbete främst kommer att rikta in sig på år 2023 är:

- Relevant kompetens vid varje tillfälle
- Minskad sjukfrånvaro
- Tydliga och transparenta anställningsvillkor
- Motiverande ledarskap och aktivt medarbetarskap

Uppdrag

Särskilda uppdrag från ekonomi- och verksamhetsplan

EVP 2023-2025 innehåller även särskilda uppdrag som kommunfullmäktige ger åt en eller flera nämnder. Tabellen nedan visar samtliga särskilda uppdrag som nämnden fått av kommunfullmäktige. I en del fall riktar sig kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till mer än en nämnd, detta framgår i förekommande fall under "Ansvarig nämnd".

Särskilda uppdrag		
Avskaffa hjälpmedelsavgifterna <i>Avveckling finansieras för förväntade glapp mellan administrativ kostnad och intäkter. I uppdraget ingår det att vård- och omsorgsnämnden ska på annat sätt lösa att hjälpmedel kommer i återbruk när behovet inte längre kvarstår hos den som först fått det. (Finansiering)</i>	Ansvarig nämnd Vård- och omsorgsnämnden	Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF
Motverka ensamhet hos äldre <i>Redan idag genomförs olika insatser för att motverka ensamhet. Detta uppdrag innebär att nämnden får att prioritera på vilket sätt uppgiften bäst löses, resursförstärkning i befintliga satsningar eller ett nytt parallellt grepp mot ensamheten. (Finansiering)</i>	Ansvarig nämnd Vård- och omsorgsnämnden	Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF
Revidera "hälsosamma scheman" inom omsorgen <i>Den införda modellen "hälsosamma scheman" ska revideras för att skapa en bättre arbetsmiljö för de som arbetar i omsorgen. Detta ska ske i samarbete med berörda fackliga organisationer.</i>	Ansvarig nämnd Vård- och omsorgsnämnden	Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF

För uppdragen har Kommunfullmäktige avsatt 1 mnkr för avskaffande av hjälpmedelsavgifter och 2,5 mnkr för att motverka ensamhet hos äldre.

Uppdrag från styrande dokument

Utöver de uppdrag som nämnderna får via ekonomi- och verksamhetsplanen, så har kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat om kommunövergripande styrande dokument inom vissa områden. I listan nedan syns uppdrag ("politiskt beslutade åtgärder") från styrande dokument som nämnden har att hantera. Av listan framgår även från vilket styrande dokument uppdraget kommer, samt vilken politisk församling som fattat beslut om det styrande dokumentet.

Listan ska ses som en redovisning av de politiskt beslutade åtgärderna som träffar nämnden men kräver inte vidare rapportering av hur nämnden avser arbeta med åtgärden under 2023, om så inte önskas.

Uppdrag		
Åtgärd 1.1 Effektiv fordonsanvändning. Lunds kommun bedriver ett kontinuerligt arbete för att säkerställa att belägningsgraden av kommunens fordon är god samt att dessa inte används i onödan.	Ursprung Energiplan	Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF

Uppdrag		
<p>Åtgärd 1.3 Lätta fordon Lunds kommuns förvaltningar införskaffar genom Servicenämnden fordon så att fossilbränslefrihet, energieffektivitet och förbättrad luftkvalitet nås. Detta innebär att el och biogas prioriteras framför andra drivmedel vid inköp av lätta motorfordon. Bolagen införskaffar lätta fordon enligt samma principer.</p>	<p>Ursprung Energiplan</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Åtgärd 2.6 Tillvarata kunskapsresurser Lunds kommun tillvaratar aktivt kunskapsresurser vid Lunds universitet genom att involvera forskare och studenter i kommunens utvecklingsarbete på energiområdet.</p>	<p>Ursprung Energiplan</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>1.2 Riktad information på flera språk Säkerställa att det finns riktad information på flera språk till lundabor som lever i utanförskap på grund av hedersproblematik. Informationen ska beskriva rättigheter och skyldigheter samt kommunens stöd inom omsorg, skola och service.</p>	<p>Ursprung Handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck 2022-2023</p>	<p>Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KS</p>
<p>Avskilda platser för placering av information Inventera avskilda platser för placering av information om rättigheter samt hjälp- och stödvägar för utsatta och våldsutövare så som på skolor, fritidsgårdar, badhus, öppen verksamhet, träffpunkter för äldre osv.</p>	<p>Ursprung Handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck 2022-2023</p>	<p>Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KS</p>
<p>Extra fokus på frågan om heder och våld i nära relationer HR-funktionerna inom vård- och omsorgsförvaltningen ska fokusera extra på frågan om heder och våld i nära relationer i sitt stöd till chefer och medarbetare.</p>	<p>Ursprung Handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck 2022-2023</p>	<p>Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KS</p>
<p>Inventera och tillgodose behovet av yrkesspecifika fortbildningsinsatser Inventera och tillgodose behovet av yrkesspecifika fortbildningsinsatser som inte täcks in av det regionala Kompetenscentrum om våld i nära relationer.</p>	<p>Ursprung Handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck 2022-2023</p>	<p>Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KS</p>
<p>Kompetenscentrums utbildningar Lägg till Kompetenscentrums utbildningar om våld i nära relationer och hedersvåld i berörda förvaltningars kompetensutvecklingsplaner.</p>	<p>Ursprung Handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck 2022-2023</p>	<p>Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KS</p>
<p>Säkerställa att det finns riktad information på fleraspråk till lundabor som lever i utanförskap på grund av hedersproblematik. Informationen ska beskriva rättigheter och skyldigheter samt kommunens stöd inom omsorg, skola och service.</p>	<p>Ursprung Handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck 2022-2023</p>	<p>Slutdatum 2023-01-20 Beslutad av: KS</p>

<p>Årliga utbildningsinsatser till chefer, företagshälsovård och HR Erbjuda årliga utbildningsinsatser till chefer, företagshälsovård och HR om arbetsgivaransvaret och de rutiner som ska användas när en anställd är utsatt för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck.</p>	<p>Ursprung Handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck 2022-2023</p>	<p>Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KS</p>
<p>Andelen hel- och halvfabrikat ska minimeras och då de används ska de vara av hög kvalitet.</p>	<p>Ursprung Kostpolicy 2014-</p>	<p>Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Bemötande mellan matgäster och personal ska vara trevligt och respektfullt och bidra till att måltiden blir en positiv upplevelse.</p>	<p>Ursprung Kostpolicy 2014-</p>	<p>Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Brukarnas möjlighet till delaktighet, valfrihet och självbestämmande är viktiga begrepp.</p>	<p>Ursprung Kostpolicy 2014-</p>	<p>Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Caféverksamheter inom skola och fritidsverksamhet ska drivas utifrån ett hälsosamt perspektiv. Caféernas sortiment ska därför medvetet bygga på näringsriktiga och hälsosamma alternativ och utbudet av läsk, godis och sötsaker ska minimeras. - Utbudet och prissättning i skolcaféer och försäljning ska vara sådant att sunda och nyttiga val främjas. - Öppettider och utbud i skolcaféer och vid liknande försäljning ska inte konkurrera med eller ersätta skollunchen. - Skolcaféer och liknande försäljning ska utformas så att det ger möjlighet till avkoppling och social samvaro.</p>	<p>Ursprung Kostpolicy 2014-</p>	<p>Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Genom ett långsiktigt, strategiskt arbete ligger Lunds kommun i framkant i Sverige vad gäller hållbara livsmedelsinköp. Genom ett långsiktigt, strategiskt arbete ligger Lunds kommun i framkant i Sverige vad gäller hållbara livsmedelsinköp. För att ständigt bli bättre och främja en fortsatt hållbar utveckling är inriktningen att: - ställa krav i upphandling på miljöhänsyn, ekologiskt producerat, goddjurhållning, rättvis handel, ursprungsmärkning och fritt från genmodifiering - välja livsmedel med så liten miljö- och klimatpåverkan som möjligt - främja intaget av grönsaker, baljväxter, frukt och spannmål, samt där det är möjligt öka utbudet av vegetariska maträtter - i möjligaste mån välja kött från ekologiskt uppfödda och om möjligt naturbetande djur - sträva efter att minska andelen kött utan att det äventyrar näringsinnehållet - välja fisk från hållbara bestånd - säsongsanpassa inköp och utbud - öka andelen lokalt producerade livsmedel som uppfyller uppställda krav - aktivt arbeta med att minimera matsvinnet - ställa krav i upphandling på förpackningar, bruksmaterial och transporter med så liten miljö-, klimat- och hälsopåverkan som möjligt.</p>	<p>Ursprung Kostpolicy 2014-</p>	<p>Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Goda måltider ska tillagas och serveras på ett för alla säkert sätt med matglädje, kvalitet och bra näringsinnehåll - måltiderna ska alltid vara något att se fram emot.</p>	<p>Ursprung Kostpolicy 2014-</p>	<p>Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>I varje verksamhet där livsmedel hanteras ska det finnas tydliga rutiner och regelbunden egenkontroll för säker mat. En tydlig ansvarsfördelning säkerställer vem som ansvarar för att lagstiftningen följs.</p>	<p>Ursprung Kostpolicy 2014-</p>	<p>Slutdatum 2023-12-31</p>

		Beslutad av: KF
Livsmedel ska vara fria från onödiga tillsatser.	Ursprung Kostpolicy 2014-	Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF
Maten ska tillgodose den enskildes behov av energi och näringsämnen för att ge förutsättningar för en god hälsa.	Ursprung Kostpolicy 2014-	Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF
Maten som serveras ska vara näringsriktig, god, omväxlande och av hög kvalitet oavsett maträtt och/eller specialkost.	Ursprung Kostpolicy 2014-	Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF
Menyer, maträtter och måltidsmiljö ska anpassas efter den enskildes individuella behov, vanor och önskemål för att ge god livskvalité. Hänsyn ska tas till kulturella, religiösa och etiska önskemål.	Ursprung Kostpolicy 2014-	Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF
Måltider ska uppfylla rekommendationer och riktlinjer som är utfärdade av Livsmedelsverket och Socialstyrelsen. Matens innehåll ska motsvara nordiska näringsrekommendationer (NNR) och svenska näringsrekommendationer (SNR).	Ursprung Kostpolicy 2014-	Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF
Måltidsmiljöerna ska utformas så att den enskilde upplever dem som behagliga och trivsamma.	Ursprung Kostpolicy 2014-	Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF
Måltidsmiljön ska under hela serveringstiden vara inbjudande, trivsam, hälsofrämjande och bidra till en fin helhetsupplevelse av måltiden.	Ursprung Kostpolicy 2014-	Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF
Möjlighet att aktivt påverka och ta ansvar för maten och måltidsmiljön ska främjas genom forum som stimulerar till engagemang där till exempel matgäster, anhöriga samt personal och/eller berörda chefer medverkar.	Ursprung Kostpolicy 2014-	Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF
Personal som arbetar med måltider ska ha relevant utbildning, stort engagemang och kunskap samt ges löpande kompetensutveckling för sitt uppdrag.	Ursprung Kostpolicy 2014-	Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF
Personalen ska ha relevant kunskap och rutiner för att förebygga, upptäcka och åtgärda ät- och nutritionsproblem.	Ursprung Kostpolicy 2014-	Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF
Strävan är att tillagning av maten sker så nära matgästen som möjligt.	Ursprung Kostpolicy 2014-	Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF
Vid servering ska det finnas tydlig information om maträtternas innehåll.	Ursprung Kostpolicy 2014-	Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF

<p>1.1.2 Etablera arbetsgrupp - KEMGRUPP. Område 1 Åtgärd 1 Delåtgärd 2 Kemikalielista, Gemensam kemikalielista för hela kommunen och etablera arbetsgrupp.</p> <p>Diskutera substitutioner och lösningar för att minska hälsofarliga ämnen. Ansvarig: NN (beroende av delåtgärd 1) Samverkande: MN, KS och alla</p>	<p>Ursprung LundaKem</p>	<p>Slutdatum 2023-03-31 Beslutad av: KF</p>
<p>1.2. Mängden matsvinn ska årligen minska Mängden matsvinn ska årligen minska. Inom kommunala verksamheter där tillagningskök, mot-tagningskök eller personalmatsal där matsvinn kan förekomma ska det tas fram en rutin för hur mats-vinnet inom respektive arbetsplats kan minskas. Kommunen ska samverka för att motverka matsvinn som uppstår i utomkommunala verksamheter. Ansvarig: Servicenämnden ansvarar för matsvinn som uppstår i skolköken, Vård- och omsorgsnämnden samt Socialnämnden ansvarar för matsvinn som uppstår i vårdboenden och särskilda boenden. Renhållningsstyrelsen ansvarar för matsvinn som uppstår i hushållsavfallet. Respektive nämnd ansvarar för att ta fram aktiviteter för att motverka matsvinn där det förekommer (caféverksamheter och personalmatsalar). Samordningsansvarig: Kommunstyrelsen</p>	<p>Ursprung Lunds kommuns avfallsplan 2022-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>1.3. Alla förvaltningar och bolag har ett stort ansvar för att öka kunskapen om avfallsminimering Alla förvaltningar och bolag har ett stort ansvar för att öka kunskapen om avfallsminimering hos invånare och företagare. Ansvarig: Varje nämnd och bolag ansvarar för att inom sitt verksamhets-område ta fram aktiviteter och åtgärder riktade mot kommunens invånare och verksamheter för att öka kunskapen om avfallsminimering</p>	<p>Ursprung Lunds kommuns avfallsplan 2022-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>1.4. Konsumera smartare för att minska uppkomsten av mindre avfall Konsumera smartare för att minska uppkomsten av mindre avfall och sprida kunskap om hur man kan leva avfallssnålt utan att tumma på livskvalitet. Kommunen ska utbilda inköps- och upphandlings-ansvariga. Ansvarig: Varje nämnd ansvarar för att ta fram aktiviteter för hur inköp kan genomföras på ett mer avfallssnålt sätt. Utbildning av inköps- och upphandlingsansvariga genomförs. Samordningsansvarig: Kommunstyrelsen. Renhållningsstyrelsen ansvarar för kommunikation till invånare.</p>	<p>Ursprung Lunds kommuns avfallsplan 2022-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>1.6. Återbruka i högre grad och tillgängliggöra material för återbruk Återbruka i högre grad och tillgängliggöra material för återbruk, både inom kommunens verksamheter och för invånare. Ansvarig: Varje nämnd ansvarar för att ta fram aktiviteter för hur återbruk av material kan öka. Samordningsansvarig: Kommunstyrelsen.</p>	<p>Ursprung Lunds kommuns avfallsplan 2022-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>2.3. Planera ändamålsenliga sorteringsmöjligheter i kommunens verksamheter Planera ändamålsenliga sorteringsmöjligheter i kommunens verksamheter. Kommunen ska också utreda vilka sorteringsmöjligheter som finns att tillgå på allmän plats. Ansvarig: Tekniska nämnden för sortering på allmänplats, Servicenämnden för kommunens lokaler samt respektive nämnd och bolag för respektive verksamheter sortering.</p>	<p>Ursprung Lunds kommuns avfallsplan 2022-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>3.1. Papperskorgar och sorteringsmöjligheter 3.1. Papperskorgar ska vara placerade längs torg, gångstråk och i närheten av friluftsområden för att undvika att skräp uppstår. Extra viktiga platser för papperskorgar samt sorteringsmöjligheter är på badplatser, friluftsområden och i samband med inomhus- och utomhusevenemang där många personer vistas.</p>	<p>Ursprung Lunds kommuns avfallsplan 2022-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF</p>

<p>Ansvarig: Tekniska nämnden ansvarar för offentliga platser och respektive nämnd ansvarar för sortering på offentliga platser som ingår i sina verksamhets-områden.</p>		
<p>3.2. Kunskap om effekter av nedskräpning Kunskapen om vilka effekter nedskräpning medför ska öka och attytiden till nedskräpningen ska bli bättre. Kunskapshöjande aktiviteter och skräpplockningsaktiviteter ska därmed genomföras och uppmuntras av kommunal såväl som ideell sektor. Ansvarig: Respektive nämnd ansvarar för att identifiera hur nedskräpning uppstår inom respektive ansvarsområde och ta fram aktiviteter.</p>	<p>Ursprung Lunds kommuns avfallsplan 2022-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>4.2. Samverkan med akademi, regional, kommunal, ideell och privat sektor Kommunen ska samverka med akademi såväl som regional, kommunal, ideell och privat sektor för att avfallsmängderna ska minska, sorteringen ska öka och nedskräpningen ska minska. Ansvarig: Respektive nämnd och Region Skåne ansvarar för att identifiera behov utifrån egna förutsättningar och i nära samarbete med de verksamheter de ansvarar för och ta kontakt med projekt/instans.</p>	<p>Ursprung Lunds kommuns avfallsplan 2022-2026</p>	<p>Slutdatum 2026-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>1.2 Kommunen ska särskilt uppmärksamma särskilda grupper (studenter, ungdomar, äldre, socialt utsatta m.fl.) behov och verka för att deras behov blir tillgodosedda</p>	<p>Ursprung Lunds kommuns översiktsplan 2018-</p>	<p>Slutdatum 2025-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Handlingsplan Barnets bästa - Alla verksamheter ska säkerställa tillgång till information om barns rättigheter Alla verksamheter ska säkra att barn och vårdnadshavare har tillgång till information om barns rättigheter.</p>	<p>Ursprung Plan barnets bästa</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Handlingsplan Barnets bästa - Barns fysiska och psykiska välbefinnande ska alltid beaktas Barns fysiska och psykiska välbefinnande ska alltid beaktas. Alla verksamheter har ett ansvar att uppmärksamma och förhindra våld mot barn. Alla verksamheter som möter barn ska ha rutiner för hur medarbetare ska agera vid misstanke om att ett barn utsätts för fysiskt och psykiskt våld.</p>	<p>Ursprung Plan barnets bästa</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Handlingsplan Barnets bästa - Barns rättigheter ska beaktas vid utvecklandet av digitala system Barns rättigheter ska beaktas när digitala system (AI) designas och implementeras.</p>	<p>Ursprung Plan barnets bästa</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Handlingsplan Barnets bästa - Barns rättigheter ska utredas vid alla politiska beslut Barns rättigheter ska utredas vid alla politiska beslut. I beslutsunderlag ska det tydligt framgå om beslutet berör barn, hur barn påverkas av beslutet och hur barns bästa beaktats.</p>	<p>Ursprung Plan barnets bästa</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Handlingsplan Barnets bästa - Fördelning av verksamheternas resurser ska säkerställa lika möjligheter Verksamheternas resurser ska fördelas på ett sätt som säkerställer flickors, pojkars och icke-binäras lika möjligheter.</p>	<p>Ursprung Plan barnets bästa</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Handlingsplan Barnets bästa - I all verksamhet som berör barn ska barnets inflytande säkerställas I all verksamhet som berör barn ska barnets inflytande säkerställas. Barn ska ges möjlighet att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i de frågor barn anser att de</p>	<p>Ursprung Plan barnets bästa</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>

<p>berörs av. Barns åsikter ska påverka beslut, insatser och verksamheter. Verksamheterna har ansvar att säkerställa att olika grupper av barn får komma till tals, till exempel att underlätta och stödja barn med funktionsnedsättning att uttrycka sina åsikter på lika villkor</p>		
<p>Handlingsplan Barnets bästa - Medarbetare och förtroendevalda ska kontinuerligt erbjudas kompetensutveckling Medarbetare och förtroendevalda ska kontinuerligt erbjudas kompetensutveckling i barn-konventionen, barnrättsfrågor, förhållningssätt och metoder.</p>	<p>Ursprung Plan barnets bästa</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Handlingsplan Barnets bästa - Nya medarbetare ska informeras om barnkonventionen och Barnets bästa Nya medarbetare ska ges information om barnkonventionen och handlingsplanen Barnets bästa för att kunna göra en relevant bedömning av hur barn påverkas av beslut.</p>	<p>Ursprung Plan barnets bästa</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Handlingsplan Barnets bästa - Rapporter och statistik om barns levnadsvillkor ska inhämtas, utarbetas, analyseras och redovisas Rapporter och statistik om barns levnadsvillkor ska inhämtas, utarbetas, analyseras och redovisas.</p>	<p>Ursprung Plan barnets bästa</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Handlingsplan Barnets bästa - Samverkan ska ske när så krävs för barnets bästa Samverkan ska ske mellan verksamheterna i kommunen samt med andra relevanta aktörer när så krävs för att barnets bästa ska sättas främst.</p>	<p>Ursprung Plan barnets bästa</p>	<p>Slutdatum 2023-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Handlingsplan Barnets bästa - Undersökningar av hur flickor, pojkar och icke-binära barn ser på sin livssituation ska genomföras kontinuerligt Undersökningar av hur flickor, pojkar och icke-binära barn ser på sin livssituation ska genomföras kontinuerligt. Undersökningar görs på kommunövergripande nivå, se punkt 7.1, men kan också göras på förvaltnings-, avdelnings- och enhetsnivå inför till exempel beslut.</p>	<p>Ursprung Plan barnets bästa</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Handlingsplan Barnets bästa - Utbildning av nyckelpersoner Nyckelpersoner ska utbildas för att kunna vara en resurs i kompetensutvecklingen.</p>	<p>Ursprung Plan barnets bästa</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Handlingsplan nationella minoriteter - Inventering av språkkunskaper i de nationella minoritetsspråken hos anställda, samt användandet av minoritetsspråk i kommunen Medarbetares kunskap och vilja använda de nationella minoritetsspråken i sitt arbete, ska löpande inventeras, genom att personal på frivillig basis lämnar uppgifterna. I fokus finns personal inom äldreomsorgen, förskolan, skolan och inom kultur- och fritidsförvaltningens verksamhet. Målsättningen är att erbjuda personer som talar ett nationellt minoritetsspråk hjälp och stöd på respektive minoritets språk inom olika verksamheter, så som äldreomsorg, förskola, fritidshem, med mera. Respektive förvaltning ansvarar för sin inventering</p> <p>I samband med personalens språkinventering ska information tas fram till barn/elever/dess vårdnadshavare och till brukare, med information om deras rättigheter och möjligheter att få omsorg på sitt minoritetsspråk och att använda minoritetsspråket. Syftet är att personal som har språkkunskaper (och vill använda den) i ett minoritetsspråk ska ha möjlighet, om verksamheten tillåter, att arbeta med barn/elever/ brukare som pratar det aktuella minoritetsspråket.</p> <p>Lunds kommun ska sträva efter att ha medarbetare som finns tillgängliga och som kan prata minoritetsspråken på kommunens center för medborgarkontakt.</p>	<p>Ursprung Strategi och handlingsplan för nationella minoriteter</p>	<p>Slutdatum 2023-12-01 Beslutad av: KS</p>

<p>Handlingsplan nationella minoriteter - Kunskaps-spridning/utbildningar om nationella minoriteter och deras språk och kultur ska utvecklas internt i kommunen</p> <p>Ta fram utbildnings- och informationsmaterial om nationella minoriteter som sprids till alla anställda. Interna utbildningar ska genomföras.</p>	<p>Ursprung Strategi och handlingsplan för nationella minoriteter</p>	<p>Slutdatum 2023-12-01 Beslutad av: KS</p>
<p>Handlingsplan nationella minoriteter - Lunds kommun ska samråda med nationella minoriteter i frågor som berör dem</p> <p>Lunds kommun ska arrangera samrådsmöten två gånger per år med representanter för de nationella minoriteterna. Vid ett möte ska även representanter för minoriteterna bjudas in som inte är föreningsaktiva.</p>	<p>Ursprung Strategi och handlingsplan för nationella minoriteter</p>	<p>Slutdatum 2023-12-01 Beslutad av: KS</p>
<p>Samverkansplan för Överenskommelsen - Utveckla samverkan för att öka tillgången till studier eller sysselsättning för grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden</p> <p>Lunds kommun ska utveckla samverkan för att stärka insatser med målsättningen att öka tillgång till studier eller sysselsättning för grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden.</p>	<p>Ursprung Överenskommelse mellan Lunds kommun och idéburen sektor</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Samverkansplan för Överenskommelsen - Parterna ska tillsammans ansvara för kommunikation och information om idéburen sektor</p> <p>Parterna ska tillsammans ansvara för kommunikation och information om idéburen sektor i Lund och därmed verka för att tillgängligheten till föreningslivet ökar.</p>	<p>Ursprung Överenskommelse mellan Lunds kommun och idéburen sektor</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Samverkansplan för Överenskommelsen - Samverka kring parternas volontärverksamhet</p> <p>Lunds kommun ska samverka kring parternas volontärverksamhet och utveckla kommunens redan befintliga volontärverksamhet. Parterna ska tillsammans arbeta för att rekrytera fler och nya volontärer.</p>	<p>Ursprung Överenskommelse mellan Lunds kommun och idéburen sektor</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Samverkansplan för Överenskommelsen - Utveckla metoder och nätverk för dialog och ökat deltagande</p> <p>Lunds kommun ska utveckla metoder och nätverk för dialog och deltagande för att fler invånare i Lund ska få möjlighet att vara med och påverka den lokala demokratin så att de, i förlängningen, kan påverka och förbättra sin egen situation och sina möjligheter. Fokus ska finnas på att nå underrepresenterade grupper som inte deltar i föreningslivet och i det lokala demokratiska samtalet.</p>	<p>Ursprung Överenskommelse mellan Lunds kommun och idéburen sektor</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Samverkansplan för Överenskommelsen - Utveckla samverkan för att främja säkerhet och trygghet</p> <p>Lunds kommun ska utveckla samverkan för att främja säkerhet och trygghet i Lund. Parterna ska utveckla och bidra till samverkansinitiativ som är förebyggande för att motverka otrygghet, till exempel alkohol- och drogförebyggande arbete och föräldraskapsstöd. Parterna ska också utveckla, bidra till och stötta det arbete som pågår i Lund kring trygghetskapande åtgärder till exempel grannsamverkan, trygghetsvandringar, nattvandringar.</p>	<p>Ursprung Överenskommelse mellan Lunds kommun och idéburen sektor</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>
<p>Samverkansplan för Överenskommelsen - Utveckla samverkansformer som främjar ett hälsosamt liv för alla. Utveckla samverkansformer mellan parterna som främjar ett hälsosamt liv för alla. Fokus ska finnas på att förebygga ensamhet och psykisk ohälsa.</p> <p>Lunds kommun ska utveckla samverkansformer mellan parterna som främjar ett hälsosamt liv för alla. Fokus ska finnas på att förebygga ensamhet och psykisk</p>	<p>Ursprung Överenskommelse mellan Lunds kommun och idéburen sektor</p>	<p>Slutdatum 2024-12-31 Beslutad av: KF</p>

ohälsa.		
<p>Samverkansplan för Överenskommelsen - Utveckla samverkansformer som främjar klimatsmarta lösningar</p> <p>Lunds kommun ska utveckla samverkansformer mellan parterna som främjar klimatsmarta lösningar. Fokus ska finnas på bostäder, stadsodling, konsumtion och resor.</p>	<p>Ursprung</p> <p>Överenskommelse mellan Lunds kommun och idéburen sektor</p>	<p>Slutdatum</p> <p>2024-12-31</p> <p>Beslutad av:</p> <p>KF</p>
<p>Samverkansplan för Överenskommelsen - Utveckla, främja och stärka befintliga hållbarhetsåtgärder</p> <p>Lunds kommun ska utveckla, främja och stärka befintliga hållbarhetsåtgärder som sker i Lund. Parterna ska tillsammans ansvara för kommunikation och information om det arbete och de initiativ som finns kring den miljömässiga dimensionen av hållbarhet för att engagera och tillgängliggöra dessa för fler.</p>	<p>Ursprung</p> <p>Överenskommelse mellan Lunds kommun och idéburen sektor</p>	<p>Slutdatum</p> <p>2024-12-31</p> <p>Beslutad av:</p> <p>KF</p>
<p>Samverkansplan för Överenskommelsen - Utveckla, främja och stärka befintliga hälsofrämjande åtgärder</p> <p>Lunds kommun ska utveckla, främja och stärka befintliga hälsofrämjande åtgärder som sker i Lund. Parterna ska tillsammans ansvara för kommunikation och information om det arbete och de initiativ som finns kring hälsofrämjande åtgärder för att tillgängliggöra dessa för fler.</p>	<p>Ursprung</p> <p>Överenskommelse mellan Lunds kommun och idéburen sektor</p>	<p>Slutdatum</p> <p>2024-12-31</p> <p>Beslutad av:</p> <p>KF</p>
<p>Samverkansplan för Överenskommelsen- Utveckla en struktur för att erbjuda idéburen sektor tillgång till kommunala lokaler</p> <p>I samverkansplanen för Överenskommelsen finns det beskrivet att Utveckla en struktur och organisation för att erbjuda idéburen sektor tillgång till kommunala lokaler när de inte används för den kommunala verksamheten, samt i övrigt verka för att idéburen sektor har tillgång till ändamålsenliga och funktionella lokaler.</p>	<p>Ursprung</p> <p>Överenskommelse mellan Lunds kommun och idéburen sektor</p>	<p>Slutdatum</p> <p>2024-12-31</p> <p>Beslutad av:</p> <p>KF</p>

Kvalitetsarbete

Vid behov av insatser ska brukarens/patientens individuella behov, mål och måluppfyllelse stå i centrum. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.

Kvaliteten ska vara god och jämn i verksamheterna och alla enheter ska arbeta utifrån uppsatta kvalitetsmål och indikatorer.

Brukarens upplevda kvalitet följs upp på flera olika sätt och resultatet av uppföljningarna analyseras och används för att utveckla verksamheten.

Under 2023 kommer ett nytt verksamhetssystem att implementeras som kommer att ytterligare förbättra förutsättningarna för uppföljningar och systematiskt förbättringsarbete.

Verksamhetsmål och följande indikatorer

Verksamhetsmål	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023
Ökad kvalitet - äldreomsorg	Alla enheter ska ha resultat över 60 procent i utvalda frågor i den nationella brukarundersökningen.			100 %
	Alla enheter ska ha resultat över 60 procent utvalda frågor i den individuella kvalitetsuppföljningen.			100 %
Ökad kvalitet - personer med funktionsnedsättning/LSS	Alla enheter ska ha resultat över 75 procent i utvalda frågor i den individuella kvalitetsuppföljningen.			100 %
Brukarens individuella behov, mål och måluppfyllelse ska stå i centrum.	Andel mål i beställningen som är uppfyllda.	88 %	78 %	83 %
	Vid beslut om insats ska målen vara tydliga och mätbara.	89 %	90 %	93 %
	Av genomförandeplanen ska det framgå hur målet ska uppnås.	76 %	76 %	80 %

Inom äldreomsorgen följs brukarnas upplevelse av kvalitet både genom den årliga nationella brukarundersökningen och genom de kvalitetsfrågor som handläggaren ställer till brukaren i samband med den individuella ärendeuppföljningen. Den nationella brukarundersökningen genomfördes inte 2021 varför det saknas utfall.

Inom LSS följs också kvaliteten upp genom den individuella kvalitetsuppföljningen. Under året kommer kommunen att testa den nationella brukarundersökningen i mindre omfattning inom ett verksamhetsområde för att utvärdera inför beslut om att införa denna i större omfattning.

Brukarens individuella behov

Andelen uppfyllda mål i beställningen följs i nuläget endast inom äldreomsorgen.

Internbudget

Budget

Driftbudget

Vård och omsorgsnämndens verksamhetsplan och internbudget baseras på kommunfullmäktiges beslut i december 2022 om ekonomi- och verksamhetsplan för 2023–2025 med budget för 2023. Den tilldelade ramen är 2 421 301 tkr vilket är 5,4 % högre än 2022. Med anledning av att arbetsgivaravgifterna höjs från 1 januari kommer nämnden att erhålla ett tilläggsanslag på 8 058 tkr. Total ram blir då 2 429 359 tkr.

I nämndens ram ingår en nedjustering med 50 000 tkr för tidigare överskott vilket verkställs genom att minska ramarna inom de av nämndens verksamhetsområden som har haft överskott.

Det högre kommunbidraget 2023 jämfört med 2022 förklaras främst av budgetmedel för beräknade pris- och löneökningar, kompensation till följd av volymökningar inom såväl äldreomsorg som LSS-verksamhet samt tillkommande personal- och lokalkostnader i samband med att nya boenden tas i drift.

De ekonomiska förutsättningarna inför 2023 bedöms vara mer osäkra än de senaste åren. Anledning är bland annat hög inflation under hösten 2022 som kan fortsätta under 2023 samt att löneöversynen 2023 saknar fastställda uppräknings.

Det finns en osäkerhet kring planerad nybyggnation av grupp- och servicebostäder samt särskilda boende. Detta med anledning av att byggbranschen kan ha svårt att få anbud inom de kostnadsramar som lagts för 2023–2025.

Riksdagen tog i december beslut om statsbidrag till äldreomsorgen, men det är i nuläget osäkert om de ekonomiska konsekvenserna för enskild kommun. Det finns sedan tidigare en plan inom nämnden för användning av statsbidragen att "Säkerställa en god och nära vård", samt "Äldreomsorgslyftet" fram till och med 2023. Huvudsaklig inriktning vid användning av statsbidragen är att arbeta proaktivt för att klara framtida utmaningar.

För att skapa en långsiktigt hållbar ekonomi görs det kontinuerligt en översyn av administrativa processer med fokus på att minska administrationen och skapa modeller som optimerar resursfördelningen. Målet är även att arbetet ska frigöra tid för analys och utveckling samt möjliggöra för verksamheten att kunna fokusera på basuppdraget. Jämförelser med liknande kommuner genomförs löpande för att kunna förklara skillnader i kostnader men också för att lära av goda exempel.

Vård- och omsorgsnämndens ram 2023

Det sammanlagda kommunbidraget för 2023 är 2 421 301 tkr efter kommunfullmäktiges beslut den 12 och 13 december 2022.

I tabellen redovisas förändringarna i förhållande till 2022 års ram.

Ram 2023	Summa
	Tkr
Ingående ram 2022	2 295 338
Övriga förändringar SOL (förändring arbetsgivaravgift interna poster till KLK med mera)	21 664
Övriga förändringar LSS (förändring arbetsgivaravgift interna poster till KLK med mera)	12 928
Pris och lönekompensation	77 734
Nedjustering av ram på grund av tidigare överskott	-30 000
Nedjustering av LSS-ram inför 2023 på grund av tidigare överskott	-20 000
100 % volymkompensation, SoL (ökning antal äldre)	54 609
100 % volymkompensation, LSS daglig verksamhet	2 106
100 % volymkompensation, LSS korttidsvistelse	1 736
100 % volymkompensation, LSS personlig assistans	1 837
100 % volymkompensation, LSS övriga insatser	-151
Avskaffa hjälpmedelsavgifterna	1 000
Motverka ensamhet hos äldre	2 500
Ram 2023 efter beslut i Kommunfullmäktige december 2022	2 421 301
Förändring före tilläggsanslag	125 963
Tilläggsanslag efter KF rambeslut för högre arbetsgivaravgifter beslut efter KF	8 058
Ram 2023 efter justering för tilläggsanslag	2 429 359
Tillkommande reserverade medel under Kommunstyrelsen att avropa under året för nybyggnation av äldreboende och boende LSS	31 800

Kommunfullmäktige beslutar om ekonomisk ram till vård- och omsorgsnämnden utifrån det basuppdrag kommunfullmäktige gett nämnden. Vård och omsorgsnämndens medel fördelas i internbudgeten utifrån förvaltningens organisation och verksamhetens uppdrag.

Under 2023 öppnas två nya äldreboenden, Stångby med 50 platser i juni och Højeågården som omvandlas från korttidsboende till särskilt boende med 30 platser i december. Medel för del av kostnad finns reserverade under kommunstyrelsen och ska avropas under året och ingår ej i nämndens ram i beslutet från december i kommunfullmäktige. Samma gäller en gruppboende och en serviceboende inom LSS som öppnar under hösten.

Totalt reserverade medel under kommunstyrelsen att avropa under året är 31,8 mnkr.

Fördelning av ram 2023 inom nämndens verksamhetsområde

Utifrån beslutad budgetram föreslår förvaltningen hur ramen för budgetåret ska fördelas inom nämndens olika verksamheter. I budgeten tas hänsyn till de politiska uppdragen och målen. Hänsyn tas till hur lundabornas efterfrågan på vård och omsorg har förändrats samt till eventuella behov av omfördelning av resurserna. Budgeten inför kommande år baseras på verkliga kostnader, fördelningen sker utifrån dialog med verksamheten, samt den bedömning förvaltningen gör avseende verksamhetens

utveckling under det kommande året.

Under budgetarbetet görs bland annat avstämning av personalbudget utifrån att rätt lön finns i beräkningsunderlag samt att antal årsarbetare stämmer. Övriga större kostnadsposter analyseras på en övergripande nivå och justeringar görs för att budgeten ska vara i nivå med utfall för föregående år samt prognos för aktuellt budgetår. Detta kan avse inköp av skyddsmaterial, hyror, drivmedel, livsmedelskostnader, köp av externa platser med mera.

Inom hemvården, särskilt boende samt dagliga verksamhet och boende enligt LSS finns ersättningssystem kopplat till beläggning, antal brukare, omvårdnadsnivåer, antal beslutade timmar med mera. Ersättningarna har räknats upp för lön- och prisökningar med hänsyn till hur mixen av kostnader är för verksamheten vilket innebär att uppräknningen blir olika beroende på vilken verksamhet som avses.

Ersättningarna påverkar även de externa utförarna vilka räknas upp på samma grunder som egen regi. Den enda skillnaden är att internt fördelade overheadkostnader (OH-kostnader) brutits ut från de interna ersättningarna och läggs därför utöver på till externa utförare baserat på tidigare års beräkningar. Detta innebär att chefer i egen regi vid uppföljning kan ha fokus på för verksamheten väsentliga kostnader och inte störas av opåverkbara kostnadsfördelningar.

Förändringar inom Boende LSS (BoLSS) resursfördelning 2023.

Inför 2023 har en översyn genomförts av resursfördelningssystemet inom bostad med särskild service enligt LSS (BoLSS). Kostnad per boende är strax under snittet i riket. Verksamheten i egen regi, som består av två inriktningar, gruppboendestäder och servicelägenheter, är tillsammans i budgetbalans men, servicelägenheter visar på ett stort överskott 2022 och gruppboendestäder ett underskott. Resursfördelningsmodellen har därför, efter genomgång med verksamheten, myndigheten och ekonomienheten reviderats inför 2023.

Målet med revideringen har varit att öka förutsägbarheten för ersättningen för att kunna planera mer långsiktigt avseende behov av personal och då även kostnaderna. Ett mål har också varit att få bättre träffsäkerhet utifrån brukarens behov och då också mer realistiska och accepterad budgettilldelning utifrån verksamhetens möjlighet att klara sitt budgetansvar. Förändringen innebär att den fasta delen av ersättningen har ökat och den rörliga har minskat. Den ökade fasta ersättningen har delats upp i två delar, en kopplat till antal lägenheter som finns i grupp- eller servicebostaden samt en del som ges till hela enheten oavsett hur många lägenheter som finns. Förändringen innebär enbart en omfördelning av medel och inga extra medel att tillförts eller tagits bort.

Modellen.

1. Fast ersättning per brukare
2. Fast ersättning per enhet (ex hela grupp- eller servicebostaden)
3. Rörlig ersättning med 8 nivåer, samma som idag men är sänkt ersättning till förmån för de fasta delarna.

Totalt betalas lika mycket medel ut men mer går till gruppboendestäder och mindre till servicelägenheter.

Inför 2024 planeras att ytterligare en översyn av modellen genomföras för att se över om det är möjligt att koppla de 8 nivåerna till IBIC, det vill säga direkt till när biståndshandläggare tar beslut om insatsen LSS.

Förändringar inom HRSS resursfördelning.

Ersättningsmodellen inom hemvården består av 29 ersättningsnivåer. Desto fler biståndsbedömda insatser en brukare har som då genererar fler timmar, leder till en högre nivå och då också högre ersättningen till utföraren (både egen- och extern regi).

Under 2022 och tidigare år har inte ersättning för hälso- och sjukvårdsinsatser ingått i de 29:e nivåer. Idag utgår ersättningen för varje gång en personal utför en hälso- och sjukvårdsinsats i hemmet, oavsett hur många insatser eller tid som går åt, så görs en markering i verksamhetssystemet. Detta gäller både delegerade hemsjukvård och det som legitimerad utför. För 2022 har 139 kr utgått per ”markering”. Totalt har under 2022 ca 170 mnkr betalats ut via markeringar.

Från och med januari 2023 tas markeringarna bort och ersättning för hälso- och sjukvårdsinsatserna går ut via de 29:e nivåerna som en schablon vilket innebär att ersättningarna i nivåer höjs för att kompensera bortfallet av markeringarna.

Anledning till förändringen är bl.a. att det varit en stor administration för personalen att registrera samt att det internt enbart inneburit en stor förflyttning av medel varje månad som saknat styrandet effekt. Det administrativa arbetet har inte skapat något mervärde eller varit värdeskapande för verksamheten.

Externa utförare kommer fortsätta att sätta markeringar för utförd hälso- och sjukvård eftersom det är ett moment som möjliggör för förvaltningen att följa upp att leverantörerna i utförandet samt att avtalen med kommunen följs.

Ersättningen i de 29 nivåerna har också höjts för att kompensera bortfall av inrapportering av ledsagning. Nämnden tog i maj 2022 beslut att avskaffa brukarens avgift för de 12 första timmarna på månad. För att kunna hantera förändringen på ett administrativt effektivt sätt har ersättningen lagts som en höjning av ersättningen i nivåerna.

Resursfördelning inom daglig verksamhet

Kostnader per brukare inom daglig verksamhet är hög jämfört med andra kommuner. Under 2021 satsade Lund ca 325 000 kr per brukare medan snittet i riket är 233 000 kr. Detta beror bland annat på att det finns ett stort utbud av dagliga verksamheter i Lund, hög kompetens hos personalen samt att den politiska ambitionsnivån är hög. Verksamheten bedrivs i ca 63 % i egen regi och 37 % i extern regi inom LOV (Lagen om valfrihet).

Egen regi har de senaste åren haft ett ekonomiskt överskott. Ersättningen till utförarna, baseras på 8 ersättningsnivåer baserade på brukarnas behov. Nivå 1, ger lägst ersättning och nivå 8 högst. Högre nivå innebär att brukaren har större behov vilket innebär behov av mer stöd från personal.

Inom egen regi har framförts att ersättningen i de högre nivåerna inte täcker kostnaden för de behov brukaren har medan i de lägre nivåerna blir verksamheten överkompenserad. Därför har förvaltningen lagt förslag på att hela uppräkningsen för pris och löner enbart läggs på nivå 6–8 och ingen uppräkningsen för nivåerna 1-5. För att ta bort tidigare överskott blir uppräkningsen 1 %, det vill säga lägre än beräknad kostnad för kommande lön- och prisökningar. Eftersom förändringen och den lägre uppräkningsen enbart innebär att del av tidigare överskott tas bort, bedöms ingen kvalitetsförsämring i verksamheten. Förändringen påverkar både egen regi och extern.

Generellt om resursfördelningsmodellerna och sammanfattning

Ersättningssystemen har räknats upp enligt nedan för priser och löner. Olika procentsatser beror på att mixen av löner och övriga kostnader skiljer sig åt mellan verksamheterna. En extra uppräknings har skett för den stora höjningen av arbetsgivaravgifterna samt för ökade kostnader för livsmedel och färdiglagad mat.

- Ersättningssystem till hemvården: uppräknad 3,5 %
- Ersättningssystem till särskilt boende: uppräknad 4,21 %
- Ersättningssystem till daglig verksamhet enl. LSS: uppräknad 1 % samt omfördelning mellan nivåer.
- Ersättningssystem till boendet enl. LSS: uppräknad 3,69 % samt ändrad modell.
- Ledsagar- och avlösarservice: uppräknad med 3,5 % till 361 kr / timme
- Personlig assistans enl. LSS och SFB uppräknad enl. 1,50 %. Bestäms av statens i samråd med SKR 324,50 kr / timme.

Uppräkningar och större justering mellan 2022 och 2023

De schablonmässiga uppräkningarna bygger på kommunkontorets bedömningar och ligger till grund för den budget som kommunfullmäktige antagit för Lunds kommun och till vård- och omsorgsnämnden.

- Arbetsgivaravgifter: 5,28 procentenheter, en ökning på 13,4 % från 39,25 % till 44,53 %
- Personalkostnader exkl. arbetsgivaravgifter: 3,0 %
- Övriga kostnader och intäkter: 5,56 %
- Köpta tjänster: 3,77 %
- Intern ränta: 1,25 %

Tabell nedan visar de olika verksamheternas förändringar i budgeten mellan 2022 och 2023. Namn och benämningar i tabellen kommer från ekonomisystemet och innebär ofta förkortningar på grund av begränsning i antal tecken att skriva. Beloppen är nettobelopp vilket innebär att de består av både intäkter och kostnader.

VERKSAMHET (inklusive kod i ekonomisystem)	Budget 2022	Budget 2023	Differens mellan åren
1040 Nämnds- o styrelseverksamhet	1 354	1 800	446
5111 Hemvård	562 362	599 759	37 397
5112 Dagverksamhet	11 975	15 089	3 114
5114 Utskrivningsklara (äldreomsorg)	36	37	1
5115 Korttidsvård (äldreomsorg)	61 488	73 806	12 318
5118 Bostadsanpassning	6 638	6 983	345
5119 Annan vård o oms. Äldre i ordinärt boende	36 140	38 156	2 016
5126 Äldreboende	584 587	645 576	60 989
5130 Servicebostad LSS	124 878	114 824	-10 054
5131 Korttidsvistelse LSS	39 222	38 212	-1 010
5132 Gruppboendestäder LSS	260 314	273 998	13 684
5133 Daglig verksamhet LSS	139 991	140 105	114
5134 Korttidsstillsyn LSS	35 521	36 871	1 350
5135 Familjehem och stödfamiljer LSS	497	514	17
5136 Boende enligt LSS barn/unga	8 777	8 074	-703
5137 Personlig assistans LSS	54 892	58 994	4 102
5138 Personlig assistans LASS	61 622	58 936	-2 686
5139 Andra insatser enl LSS/LASS	8 412	8 870	458
5140 Vård och omsorg i ordinärt boende funktionshindrade	4 818	5 059	241
5141 Hemvård för funktionshindrade	36 827	35 283	-1 544
5142 Utskrivningsklara, funktionshindrade	36	37	1
5151 Särskilt boende. funktionshindrade	1 249	1 257	8
5161 Ledsagare LSS	7 154	7 250	96
5162 Avlösare LSS	5 947	5 610	-337
5163 Kontaktpersoner LSS	3 849	3 977	128
5351 Seniorverksamhet	23 490	27 397	3 907
5352 Seniorbostäder	1 264	1 342	78
5359 Annan förebyggande verksamhet för äldre	16 217	17 821	1 604
5362 Fritidsverksamhet personer med funktionsnedsättning.	2 600	2 845	245
5363 Föreningsbidrag personer med funktionsnedsättning	1 972	2 162	190
5369 Annan förebyggande verksamhet funktionsnedsättning	211	223	12
5410 Gemensam administration vård och omsorg	108 463	119 137	10 674
5440 Vård i ordinärt / särskilt boende (myndighet m.m.)	24 520	26 251	1 731
5490 Annat gemensamt vård o omsorg	52 629	51 983	-646
TOTALT	2 289 952	2 429 359	139 407

Tabell nedan förändring mellan 2022 och 2023 intäkter och kostnader. I tabellen ingår statsbidrag på 41 mnkr 2022 som inte finns med 2023.

	2022	2023	Diff	Förändring
Avgifter för omsorg	34 103	41 320	7 217	21,2 %
Avgifter hemsjukvård	6 905	7 208	303	4,4 %
Kostavgift omsorg	24 438	26 976	2 538	10,4 %
Förskottshyror (V&O)	101 885	110 249	8 364	8,2 %
Momsersättning 5,6,18%-ej oms.	44 034	47 903	3 869	8,8 %
Övriga intäkter	12 036	16 049	4 013	33,3 %
Summa intäkter	223 401	249 705	26 304	11,8 %
Löner	1 575 997	1 668 643	92 646	5,9 %
Köp av verksamhet/vårdplatser	468 775	461 465	-4 789	-1,0 %
Livsmedel och måltider	32 094	33 709	906	2,8 %
Sjukvårdsartiklar, tekniska hjälpmedel, inkontinens m.m.	40 421	45 743	5 322	13,2 %
Hyror, lokal och bostäder, drift	251 992	284 981	32 989	13,1 %
Förbrukningsmaterial m.m.	21 450	20 600	-850	-4,0 %
Kurser	18 018	16 570	-1 448	-8,0 %
IT, administration, kommunkontor m.m.	77 517	62 734	-14 783	-19,1 %
Övrigt	68 114	85 536	17 422	25,6 %
Summa kostnader	2 554 377	2 679 980	125 603	4,9 %
Nettokostnad	2 330 976	2 430 275	99 299	4,3 %

Tabell nedan visar större poster och förändringar i budgeten mellan 2022 och 2023 som verksamheten sett behov av.

Hemvården, öppen verksamhet, korttid.	Tkt
Ny dagverksamhet	3 050
Restauranger och träffpunkter, rätt till heltid 4*0,25 års.arbetare	520
Summa	3 570
Särskilt boende	
Utökning antal chefer inom säbo, 8 års.arb. halvårseffekt 2023	3 981
Korttidsvistelse brukare på säbo	6 000
Summa	9 981
Övrigt gemensamt samt nämnd	
Utökningar inom myndigheten, 1,0 objektsledare, 1,0 biståndshandläggare	1 362
1,0 enhetschef SoL-handläggare, myndigheten	1 148
1,0 HR-enhetschef inom gemensam administration	1 118
1,0 rekryteringskonsult under 2023	764
Skyddsmaterial ökade kostnader 2023	2 402
Summa	6 794
Totalt	20 345

Investeringar

Investeringsbudget

Nämndens investeringsanslag är i huvudsak till inventarier och störst är behovet vid nybyggnation. Under 2023 öppnar två äldreboenden, en gruppbostad samt servicelägenheter.

Sammanställning per verksamhet	Tkr
HRSS (inventarier till ny korttid, dagverksamhet)	3 800
Särskilt boende (inventarier nya äldreboenden, inventarier i äldre särskilda boende samt gemensamhetsutrymme)	7 883
Stöd & Aktivering (handikappanpassning samt inventarier)	900
BolSS och hemvård yngre (inventarier i nya grupp- och servicebostäder samt hemvård yngres lokal)	885
Myndighetsfunktionen (kontorsmöbler m.m.)	150
Gemensamt vård och omsorg (kontorsmöbler m.m.)	182
Summa	13 800